

Turne Dedektifleri • Sevgi Saygı

Çocuk Kitaplar • Roman • 200 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6
SANAT • İLETİŞİM • DUYGULAR • BİLİM ve TEKNOLOJİ
tiyatro • yaz tatili • polisiye • yazmak • down sendromu • Ege • turne • festival • sosyal medya • sorumluluk • akran zorbalığı • dedektiflik • Pinokyo

Çocuk ve gençlik edebiyatımızda gizemli kurgularıyla sevilen **Sevgi Saygı**, yine soluksuz bir dedektiflik serüvenine davet ediyor. İzmir’den yola çıkan turne otobüsüyle, Bergama’dan Çanakkale’ye kadar uzanan esrarengiz bir tiyatro kumpanyası hikâyesi anlatıyor. Sanatın birleştirici gücünden çocukların dijital alışkanlıklarına kadar pek çok güncel konuyu ustalıkla işleyen yazar, okurunu heyecan dolu bir maceraya katıyor. Ergenlik duygularıyla baş etmeye çalışan çocukların, aileleriyle deneyimlediği sanat yolculuğu, sıradışı bir edebiyat şölenine dönüşüyor.

Fırat ve ailesi, Uçan Halı Tiyatro Topluluğu’nun üyesidir. Her yaz başında, çocuklar aileleriyle birlikte turne otobüsüne doluşup, çeşitli kentlerde oyunlar sergilemek üzere yola koyulurlar. O yaz, ünlü Mehtap Aycan da onlara eşlik eder. Fırat’ın polisiye oyun yazma hevesi ve en yakın arkadaşı Deniz’le dedektif olma hayalleri sürerken, Pinokyo’yu kimin oynayacağı tartışılır. Ancak, turnenin Bergama durağında beklenmedik şeyler olur. Tiyatro âşığı grubun artık gerçekten bir dedektife ihtiyacı vardır...

TARTIŞMA KONULARI...

1. Romandaki tiyatro topluluğuna neden Uçan Halı ismi verilmiş? Sizin böyle bir tiyatro grubunuz olsa ne isim verirdiniz?
2. 8 yetişkin ve 6 çocuktan oluşan grubun üyelerini kâğıt üstünde listeleyerek ayırıştırın. Kaç aile var; kimler hangi aileden? Ekipte kimler ne görev yapıyor?
3. Grup turneye nasıl hazırlanıyor? Turnede konaklama, yemek, dinlenme gibi ihtiyaçlar için neler yapılıyor?
4. Püren’in sorduğu şu soruya sizin cevabınız nedir: “Pinokyo’nun erkek olduğunu nerden biliyorsunuz?” Pinokyo neden kız olmasın?
5. Fırat’ın anneannesinin çıkagelmesi ekiptekileri neden kaygılandırıyor? Mehtap Aycan nasıl biri; bu karakter romana neler katıyor?
6. Önceki yıl gerçekleştirilen turnede kaybolan bazı eşyanın sırrı neymiş? Bu sır nasıl çözülmüş?
7. Polisiye oyun yazma sözü veren Fırat bunu neden bir türlü başaramıyor? Sizce polisiye oyun ya da roman yazmak için ne gerekir? Polisilerde, neden intikamın soğuk yenen bir yemek olduğu söylenir?
8. Ekibe zorunlu olarak katılan Müge nasıl bir kız; turneye ne tür katkılar yapıyor? Müge olmasa neler istenildiği hızda gerçekleşmezdi?
9. İşitme engelli çocuklar tiyatro gösterisini nasıl gerçekleştirdi? Mehtap Aycan bu gösteriden ne sonuç çıkardı? Sizin bu konudaki görüşünüz ne?
10. Çocuklar, Can’ın babası Turgut Abi’den neden şikâyetçi oluyor? Mobbing nedir? Turgut Abi’nin mobbing-zorbalık sayılacak hangi davranış ve sözleri okurken sizin de dikkatinizi çekti?
11. Oyunlarını izlemeye gelen bazı çocuklar kaybolurken Fırat’ın bu konuyu yazmayı düşünmesi size nasıl geliyor? Kendisi bu davranışıyla ilgili ne hissediyor?
12. Turne telaşı ve kaybolan çocukların gizemi arasında Müge nasıl oluyor da kendi YouTube kanalını dert ediyor? Bu davranışı onun karakteri hakkında neler düşündürüyor?
13. Can neden başarıyla oynadığı Pinokyo rolünden vazgeçiyor? Başarılı olduğu, tanındığı oyunu ya da mevkiyi terk eden/edecek kimse biliyor musunuz? Siz vazgeçer miydiniz?

14. Bir tiyatro grubunun turne yaşamına baktığınızda, ekipte olsanız hangi görevi üstlenmek isterdiniz; neden?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Araştırma:** Down sendromu için kapsamlı bir araştırma yapın. Bu konuda halk arasında doğru bilinen yanlışları bulun. Down sendromluların neden dışlandıklarını, onlarla kaynaşmak için yapılabilecekleri bulup çıkarın. Bu araştırmanın ailelerle paylaşılmasını ve konunun ayrıntılarının velilerin de olduğu bir ortamda tartışılmasını sağlayın.
- **Söyleşi:** Tanıdığınız bir tiyatro/sahne oyuncusunu sınıfa davet edin. Bir oyunun sahneye nasıl hazırlandığını, rol dağılımını, prova sürecini, temsil heyecanını, turnelerde yaşananları anlatmasını isteyin. Herkese aklına takılanları sorma fırsatı sunan bu sohbet, tiyatronun mutfağındaki zorlukları kavramak için olanak yaratsın.
- **Canlandırma:** Öğrenciler 5 gruba ayrılınsın. Her grup hayal gücünü kullanarak herkesin bildiği Pinokyo karakterini günümüze uyarlasın. "Pinokyo 2019", bir robot mu, mutant mı, klon oyuncak mı, gelişmiş dron mu ya da bambaşka bir yaratık mı olurdu; neler yapardı? Babasıyla ve çevresiyle ilişkisi nasıl değişirdi? Her yalanda burnu yine uzar mıydı? Hayal gücünüzü zorlayın ve Pinokyo karakterine ve onun hikâyesine yepyeni bir yorum getirin. Bakalım, hangi grubun yorumu yaratıcılık sınırlarını daha çok zorlayacak?
- **Gösteri:** Sınıfça, velilerin de katılacağı bir gösteri düzenleyin. İsteyen veliler de dahil herkes becerilerini sergilesin. Şiir okumak; gitar, flüt ya da saz çalmak; drama canlandırmak ya da pandomim yapmak; şarkı ya da türkü söylemek; dans etmek ya da halk oyunları sergilemek; karikatür çizmek ya da taklit yapmak gibi çok çeşitli beceriler sergilenebilir. Öğrenciler ve veliler bu sanatsal aktivitelerle hem yeteneklerini sergilesin hem de birlikte neşeli bir aktivite gerçekleştirmenin keyfini yaşasınlar.
- **Yazma:** Önce sosyal medyanın olumlu-olumsuz gücünü sınıfça tartışın. Sosyal medya hangi durumlarda yararlı, hangi durumlarda zararlı? Nasıl kullanılıyor, nasıl kullanılmalı? Daha sonra herkes kısa bir yazı yazarak bu konudaki görüşlerini özetlesin. Yazılar sınıfta okunduktan sonra konuyu tekrar tartışın. Bakalım, hangi noktalarda görüşleriniz yenilenmiş, değişmiş, gelişmiş?
- **Tartışma:** Romanda Mehtap Aycan, pek çok şeyi onlardan saklamanın ve gelişmeleri paylaşmamanın yetişkinler için çocukları korumanın bir yolu olduğu fikrine karşı çıkıyor. Sizler bu konuda ne düşünüyorsunuz? Yetişkinler çocuklarla neleri paylaşabilir; gerçeklerin dışında tutmak gerçekten de çocukları korur mu? Bu çok derin meseleyi somut örneklerle tartışın.
- **Uygulama:** Grubun turne boyunca Ege Bölgesi'nde konakladığı, uğradığı ve geçtiği yerleri bir Türkiye haritası üzerinde işaretleyin. Romandaki turnenin rotasını çıkarın. Yerleşimler arasında kaç kilometre olduğunu bularak toplamda ne kadar yol yaptıklarını hesaplayın. Küçük bir turnenin bile ne kadar uzun ve yorucu olabileceğini kanıtlayın.
- **Sunum:** Herkes tiyatrodaki, televizyonda ya da videoda izlediği bir tiyatro oyununu anlatan kısa bir sunum hazırlasın. Oyunun künyesini, yönetmenini ve oyuncularını, özetini belirttikten sonra, ne zaman ve hangi koşullarda izlediğini, dikkatini çekenleri, dekor-kostümü hakkında düşündüklerini anlatsın.